

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Медичний факультет
Кафедра внутрішньої медицини

Аналіз особливостей харчової поведінки в осіб з ожирінням

Інтерн другого року: Волокідіна Л. С.

Науковий керівник: Василенко О. О., асистент кафедри

Харків - 2023

Актуальність теми

- ✓ Відповідно до визначення експертів ВООЗ, ожиріння (Ож) розглядається як ненормальне або надмірне накопичення жиру, що може негативно вплинути на здоров'я.
- ✓ Ож - хронічне прогресуюче порушення обміну речовин, що характеризується надмірним накопиченням жирової тканини та яке рецидивує після припинення лікування.

Актуальність теми 2

- ✓ На сьогоднішній день Ож визнано у багатьох країнах світу однією з найважливіших медико-соціальних проблем, розвиток та прогресування якого не залежить від вікових, статевих, етнічних та інших характеристик пацієнтів.
- ✓ Незважаючи на етіопатогенетичні розбіжності певних форм, Ож пов'язано з ризиком виникнення та несприятливого перебігу цукрового діабету 2 типу, артеріальної гіпертензії, серцево-судинних захворювань, у тому числі гострих судинних катастроф, деменції, обструктивного апное сну та деякими формами раку.
- ✓ Ож сприяє зниженню працездатності, а також якості та тривалості життя.

Актуальність теми 3

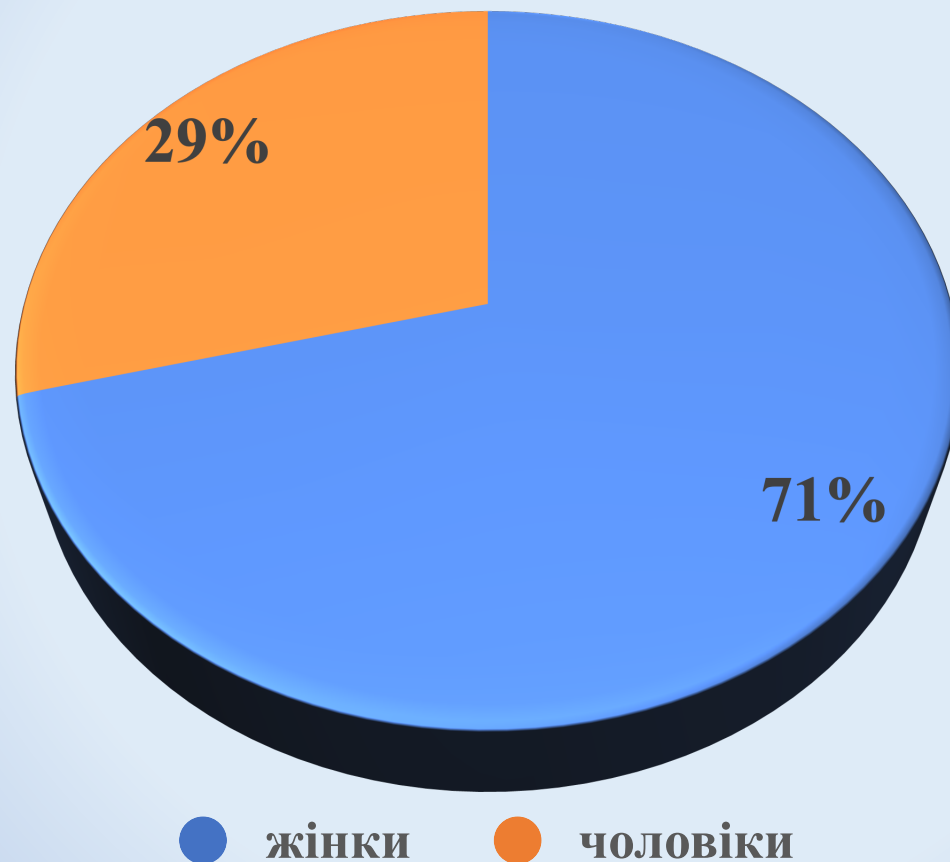
- ✓ У переважній кількості випадків Ож є первинним, або аліментарно-конституційним, тобто самотійною патологією, а не проявом будь-якого захворювання.
- ✓ Більшість дослідників визнають Ож, як хронічне нейро-поведінкове захворювання зі спадковою схильністю.
- ✓ Впровадження та застосування низки груп медикаментозних препаратів для лікування Ож суттєво не змінило ситуацію з розповсюдженістю цієї патології, і дедалі більше уваги приділяється аналізу та корекції порушень харчової поведінки в осіб з Ож за результатами застосування різних опитувальників.

Водночас, отримані результати досліджень у даному напрямку неоднорідні, а часом й суперечливі.

Мета дослідження

На підставі застосування голландського опитувальника (The Dutch eating behaviour questionnaire (DEBQ) for assessment of restrained, emotional and external eating behaviour) виявити та проаналізувати особливості харчової поведінки у хворих з первинним ожирінням.

Матеріали та методи

14 пацієнтів у віці від 24 до 47 років, 10 жінок та 4 чоловіка

Харчова поведінка

- ✓ Розлад харчової поведінки – відхилення у вживанні їжі, що призводять до фізичного і психологічного нездоров'я та являють собою комплексну медико – психологічну проблему. Відносяться: нервова булімія, нервова анорексія, геофагія, сітофобія, бігорексія та інші.
- ✓ Порушення харчової поведінки – це комплекси симптомів, що виникають внаслідок тривалого впливу поведінкових, емоційних, психологічних і соціальних факторів. Характерні такі відхилення у вживанні їжі, які не є хворобою, але перешкоджають повноцінному функціонуванню людини.

3 види порушень харчової поведінки:

- обмежувальний
- емоціогенний
- екстернальний

Голландський опитувальник харчової поведінки (DEBQ)

Дозволяє оцінити види порушень харчової поведінки: обмежувальний, емоціогенний та екстернальний.

Опитувальник складається з 3 шкал та 33 питань. Кожне питання має 5 варіантів відповіді: «ніколи», «рідко», «іноді», «часто» та «дуже часто». Відповіді оцінюються за шкалою від 1 до 5 балів. Для підрахунку балів за кожною шкалою потрібно скласти значення відповідей по кожному пункту та розділити суму, що вийшла на кількість запитань по даній шкалі.

Голландський опитувальник харчової поведінки (DEBQ) 2

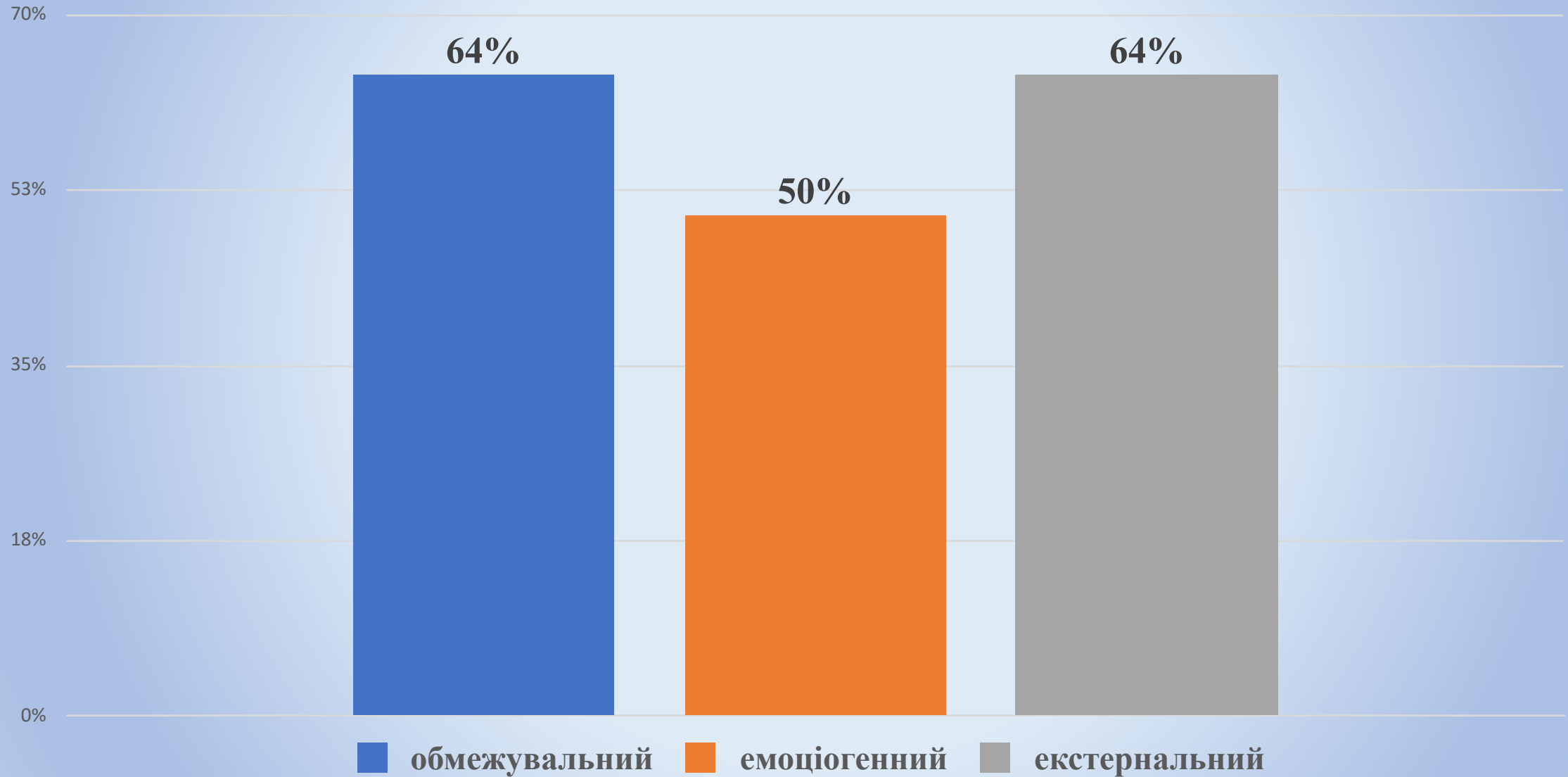
- ✓ 1 шкала (питання від 1 до 10) – обмежувальна харчова поведінка: характеризується навмисними зусиллями спрямованими на досягнення або підтримку бажаної ваги за допомогою самообмеження харчування.
- ✓ 2 шкала (питання від 11 до 23) – емоціогенна харчова поведінка: проявляється бажанням поїсти у відповідь на негативні емоційні стани.
- ✓ 3 шкала (питання від 24 до 33) – екстернальна харчова поведінка: бажання поїсти стимулює не дійсне реальне відчуття голоду, а зовнішній вигляд їжі, її запах, текстура чи вигляд інших людей, які приймають їжу.

Голландський опитувальник харчової поведінки (DEBQ)

№	Питання	Ніколи	Рідко	Іноді	Часто	Дуже часто
1	Якщо Ваша вага починає наростати, чи їсте Ви менше звичайного?					
2	Чи намагаєтесь Ви їсти менше, ніж Вам хотілося б, під час звичайного прийому їжі (сніданок, обід, вечеря)?					
3	Чи часто Ви відмовляєтесь від їжі та пиття через те, що турбуєтесь про Вашу вагу?					
4	Чи акуратно Ви контролюєте кількість з'їденого?					
5	Чи вибираєте Ви їжу навмисно, щоб схуднути?					
6	Якщо Ви переїли, чи будете Ви наступного дня їсти менше?					
7	Чи намагаєтесь Ви їсти менше, щоб не погладшати?					
8	Чи часто Ви намагаєтесь не їсти між звичайними прийомами їжі через те, що стежите за своєю вагою?					
9	Чи часто Ви намагаєтесь не їсти вечорами, тому що стежите за своєю вагою?					
10	Чи має значення Ваша вага, коли Ви щось їсте?					

Результати

Види харчової поведінки

Висновки

- ✓ Відповідно до отриманих результатів з використанням опитувальників, в осіб з первинним ожирінням встановлено переважне порушення у них обмежувальної та екстернальної харчової поведінки.
- ✓ Обмежувальний вид зазвичай проявлявся у харчовому самообмежуванні, а екстернальний вид підвищеною чутливістю до зовнішніх стимулів споживання їжі.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ !

